

bindelse med denne Frihed, har det paalagt Huusbonden en Bevistbyrde med Hensyn til Anførselen, hvorved, ifølge tredje Mands subjective Opfattelse af Ordene, denne enten kan stüffes, eller Lyendet kan forhindres i at faae ny Tjeneste. Denne Forandring synes ubillig imod Huusbonden, og frembringer de samme Ulemper for Lyendet, som de ovenmeldte, idet intet Studsmaal betragtes som et slet Studsmaal og Huusbonden dog i Almindelighed vil indskrænke sig dertil. Udvalgets Mindretal er derfor som ovenmeldt kommet til det Resultat, at det aldeles bør forbydes Huusbonden saavel som enhver Anden, som har at paategne Lyendebogen, at anføre noget som helst om Lyendets Forhold. Forlanger Lyendet Vidnesbyrd, kan det gives som en løs Attest, og det maa overlades til Lyendet selv, om det vil fremvise denne eller ikke, ligesom enhver Anden, der attraaer eller søger Noget, maa have det i sin Magt at tilvelebringe de Bevistligheder, der tale til hans Fordeel, uden at være forpligtet til at komme frem med de mindre gode.

Udvalgets Fleertal har derimod troet at burde anbefale den i Lovudkastet foreslaaede Ordning af dette Forhold i alt Væsentligt til Antagelse. Det kan i det Hele taget henvise til de Lovudkastet tilføiede Motiver, og skal derhos med Hensyn til Mindretallets Forslag om, at det endog skulde være Huusbonden forbudt at give Lyendet noget være sig godt eller slet Vidnesbyrd, bemærke, at Distret om at faae et godt Studsmaal, saavel som Frygten for at faae et slet, efter Sagens Natur har en saa stor Indvirkning paa Lyendets Forhold, at man ikke bør bortkaste den Støtte, som der ligger for Vedligeholdelsen af et taaleligt Forhold, især efterat det hele Forhold imellem Huusbond og Lyende ved de øvrige Bestemmelser i denne Lov bliver ikke ubetydeligt løsere end forhen. Det synes ogsaa unaturligt, at Huusbonden end ikke med Lyendets Samtykke skal kunne indføre et fordeeltigt Vidnesbyrd i Studsmaalsbogen. Regtes dette, vil der rimeligviis, saaledes som Mindretallet ogsaa har forudsat, udvikle sig den Skik, at man meddeler Lyendet løse Attester om dets Forhold i Tjenesten, og den, der vil sætte et Lyende, vil da ordenligviis affordre Lyendet disse

Attester og sammenholde dem med de i Bogen indtegnede Tjenester. Men dette System vil da identvitol medføre ikke blot omtrent de samme Ulemper, som Mindretallet har ønsket at forebygge, men ogsaa flere andre Misligheder.

Derhos antager Udvalgets Fleertal, at Udcastet gaar for vidt imod Huusbonden, naar det i Paragrafens sidste Stykke paa lægger ham Straf og andet Ansvar, naar han har givet et ufordeeltigt Vidnesbyrd, og han ikke kan bevise at have havt tilstrækkelig Grund dertil. Den af Huusbondens Forpligtelse til at give Vidnesbyrd følgende fritagelse til at bevise Rigtigheden af Paategningen, som nu i de fleste Tilfælde indtræder, maa naturligviis forandres; men efter det hele Forholds Natur og den deraf følgende Vanskelighed eller endog ofte Umulighed af at have Beviser paa rede Haand, om hvad der er passerert, synes det ubilligt at fordrø, at Huusbonden skal føre nøagtigt Bevist for Rigtigheden af en saadan Paategning, hvis han ikke skal paalægges Ansvar. Fleertallet foreslaaer derfor, at den anført Sætning forandres saaledes:

„og han ikke kan tilvelebringe saadanne Oplysninger, som give antagelig Formodning for, at han har havt tilstrækkelig Grund dertil“.

§ 66.

Udvalget foreslaaer, at i 3die og 7de Linie forandres Ordet „Sogn“ til „Pastorat“, som en Redaktionsforandring, med Hensyn til, at en Sognepræst paa Landet ofte har flere Sogne i sit Pastorat.

Fremdeles foreslaaer Udvalget, at 2den Passus i Paragrafen omredigeres saaledes, at der istedetfor: „forinden Afreisen lade sin Studsmaalsbog derom paategne af fornævnte Embedsmand“ sættes: „forinden Afreisen anmelde dette for fornævnte Embedsmand, der da har at indtegne i Studsmaalsbogen, at Anmeldelse er slet, men tvørigt Intet om Lyendets Forhold“.

Man har troet, at en saadan udtryffeligg Bestemmelse vilde være nødvendig, fordi det ikke er uden Exempel, at der findes indført i